

28 Eylül Bireysel Silahsızlanma Günü
20. Bireysel Silahsızlanma Günü Ödül Töreni

Nazire Dedeman Çağatay
Umut Vakfı Kurucu Başkanı
Taksim The Marmara Oteli
28 Eylül 2014

Değerli Konuklarım,

Şiddetin en uç noktası ve tek işlevi öldürmek olan silah şiddeti ile mücadelemizde, bir 28 Eylül Bireysel Silahsızlanma Günü etkinliğimizi daha yasakların gölgesinde gerçekleştiriyoruz. Toplumsal barış ve uzlaşmaya önemli bir katkı sunan 28 Eylül Bireysel Silahsızlanma Günü'nün en anlamlı etkinliklerinden biri olan "**Sessiz Ayakkabıların Yürüyüşü**"nü 2 yıldır yasaklar nedeniyle yapamadık. Bu çerçevede; bireysel silahlanmayı protesto şansı kalmayan kaybettiğimiz tüm canlar, onların yakınları ve bireysel silahlanmaya karşı mücadele eden toplumun tüm kesimlerinin bilmesini isterim ki çabalarımız, yasaklamalara karşın bu acıların bir daha yaşanmamasını sağlayana dek sürecektir.

İnsanların '**Sessiz Ayakkabıların Yürüyüşü**'nü simgesel olarak gerçekleştirmeleri, ölen yakınlarının ayakkabılarını sessizce bir halı boyu kadar yürüyerek, kırmızı halı üzerine bırakmaları, yeniden ölümler olmasın, başkaları ölmesin diyerdir. Acı geçmişle toplumun yüzleşmesi için bir hatırlatmadır.

Bu amaçla bir araya gelerek görüş ve düşüncelerini ifade etmeleri onların en tabii hakkıdır. "**Bireysel silahlanmaya hayır**" diyenlerin ve yakınlarını kaybeden insanların acılarını toplumla paylaşmaları, seslerini duyurmak için her yıl 28 Eylül'de bir araya gelmeleri korkulacak, yasaklanacak bir davranış veya eylem değildir. Asıl olan onların acıların paylaşılması için bu yürüyüşün yapılmasını sağlamaktır. Asıl görev, sessiz ayakkabıların yürüyüşünü gerçekleştirenleri korumaktır. Böylece yakınlarını kaybeden insanların acılarını bir nebze olsun dindirmiş olursunuz. Ölenler geri dönmüyor, ama geride kalanların acıları unutulmuyor. Yasaklar koyarak, yasakları sürdürerek geçmişle insanların yüzleşmesini önleyemezsiniz. Çünkü bu insanların geçmişinde ve yüreğinde yitirdikleri insanların acısı var. Acı paylaşmakla azalır, yasaklarla değil...

Korkarak ve '**Sessiz Ayakkabıların Yürüyüşü**'nü yasaklayarak sadece acılarımızı çoğaltırız. Artık hiç kimse Türkiye'de ölümlerini sayarak yaşamak istemiyor.

Bakın silaha her yıl servet harcıyoruz. Bunu devletin silahlanması anlamında söylemiyorum, bireysel olarak silahlanmaya her yıl milyonlarca TL harcıyor insanlar. Sadece Makine Kimya Endüstrisi Kurumu'nun (MKEK) verilerine bakarsak, kurum, geçen yıl 17 bin 205 yerli, 11 bin 672'si ithal olmak üzere toplam 28 bin 877 tabanca sattı. Yıllara göre baktığınızda da, silah satışlarının hiç durmadan arttığını görüyoruz. Sadece Makine Kimya Endüstrisi Kurumu'nun 5 yılda sattığı silah adedi 115 bin 290.

Yapılan araştırmalar da, bireysel silahlanmanın son yıllarda yüzde 50 arttığı ortaya çıkmıştır. Erkeklerin yüzde 95'i, kadınların yüzde 5'i silahla suç işliyor. Her zaman söylüyoruz, yılmadan da söyleyeceğiz: **Silaha ulaşımın sınırlandırılmasıyla, silahla işlenen suçları yüzde 50 azaltacaktır...**

Türkiye İstatistik Kurumu'ndan derlediğimiz rakamlara göre, 2013 yılında güvenlik birimlerine suça sürüklenme nedeniyle gelen 115 bin 439 çocuğun 434'ü öldürme, 42 bin 540'ı ise yaralama suçu ile isnat edildi.

Değerli Konuklarım;

Geleceğimizin teminatı çocuklarımızdan söz ediyorum... Çocuklarımız bu silahlara nasıl bu kadar kolay ulaşabiliyor? Yaklaşık 500 çocuğumuz öldürme, 43 bin çocuğumuz da silahla yaralamayla ilgili bir suça sürükleniyorsa artık yasalarla önlem alınmasının zamanı gelmiş demektir...

Türkiye bireysel silahlanmada 178 ülke arasında 14. ülke durumunda ve son 5 yılda bireysel silahlanma yüzde 50 arttı.

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün istatistiklerine göre, 1 Eylül 2014 itibariyle cezaevlerinde 151 bin 323 tutuklu ve hükümlü bulunuyor. Bu tutuklu ve hükümlülerin "**Bazı suç gruplarına göre dağılımı**"na bakıldığında toplam 46 bin 139 kişinin adam öldürme, öldürmeye teşebbüs ve yaralama (26 bin 747'si adam öldürme, bin 982'si öldürmeye teşebbüs ve 17 bin 410'ı da yaralama) suçlarından cezaevlerinde olduğunu görüyoruz...

Halen, TBMM İçişleri Bakanlığı Alt Komisyonu'nda bekleyen "**Silah Kanun Tasarısı**"nın görüşmeleri sırasında Emniyet ve Jandarma yetkililerinin de ifade ettiği gibi Türkiye'de yüzde 15'i ruhsatlı yüzde 85'i ruhsatsız 17 milyon bireysel silah bulunuyor. Bu rakamlarda gösteriyor ki;

Her üç evden birinde silah var, üç erişkin erkekte birinde silah var, her üç aileden birinde cinayet, intihar, öldürme gibi silahla ilgili geçmişte yaşanmış öykü var, her üç yaşlıdan birinde silah var, her üç kadın cinayetinden biri silahla işleniyor, intiharlarda üçüncü sırada silahla intihar var, cezaevlerindeki her üç suçlunun birisi silahla ilgili, trafikte tartışmayla sonuçlanan her üç olaydan birinde silah var.

Maalesef hala beyinsel anlamda kentli, şehirli olamadık. At-avrat-silah üçlemesinden hala vazgeçemedik ve argo konuşmanın hakim olduğu üç mevzunun birinde sıkırm, boşaltırm gibi silah çağrışımına argo kelimeler kullanmaya devam ediyoruz.

Sonuç olarak bireysel silahlanmayı önlemek amacıyla öncelikle **bir milli eğitim programı geliştirilmeli ve okuldan aileye, sivil toplum örgütlerinden devlet kurumlarına kadar silahlanmanın yerine barış toplumu dili kullanılmalı, hayata geçirilmeli.**

Değerli Konuklar,

Son 4 yıldır, yaşam hakkını doğrudan tehdit eden bireysel silahlanmaya karşı, yurt genelinde yürütülen projeler için teşekkürlerimizi sunmak üzere plaketler veriyoruz. Arzumuz bu uygulamaların tüm Türkiye'de örnek alınması, yaygınlaşması ve kültürel değişimi gerçekleştirecek kadar uzun soluklu olmasıdır. Bu yıl "**Bireysel silahlanmaya destek ve katkı**" plaketi alacaklara buradan teşekkürlerimi sunuyorum ve çalışmalarının devamını diliyorum.

20 yıldır farklı sanat dallarında düzenlediğimiz yarışmalarımızı bu yıl "**Barışın Dili, Şiddetin Reddi**" konusyla fotoğraf dalında gerçekleştirdik. Yarışmamızla Umut Vakfı olarak bireysel silahsızlanmanın toplumsal boyutuna bir kez daha dikkat çekmek istedik.

Yarışmamızın değerli Seçici Kurulu Üyeleri **Laleper Aytek, Oktay Çolak, Fikret İlkiz, Aramis Kalay** ve **Osman Ürper'e** yürekten teşekkür ediyorum. Ayrıca yarışmamıza katılan, eserleriyle bireysel silahsızlanma mücadelesine destek veren tüm katılımcılarımıza ve hepimize teşekkür ediyorum, ödül alanları da gönülden kutluyorum.

Umut dolu yarınları efendim...